



Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

21 februarie 2013*

„Articolul 48 TFUE — Securitatea socială a lucrătorilor migranți — Regulamentele (CEE) nr. 1408/71 și (CE) nr. 883/2004 — Asigurare pentru limită de vârstă și deces — Proceduri speciale de aplicare a legislației naționale privind asigurarea pentru limită de vârstă — Calculul prestațiilor”

În cauza C-282/11,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Spania), prin decizia din 9 mai 2011, primită de Curte la 6 iunie 2011, în procedura

Concepción Salgado González,

împotriva

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano (raportor), președinte de cameră, domnii M. Ilešič, E. Levits și J.-J. Kasel și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 mai 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) și Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS), de A. R. Trillo García și de P. García Perea, abogados;
- pentru guvernul spaniol, de A. Rubio González, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de S. Pardo Quintillán și de V. Kreuzschitz, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 13 septembrie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: spaniola.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996 (JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 629/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2006 (JO L 114, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 227, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”), și a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (JO L 284, p. 43, denumit în continuare „Regulamentul nr. 883/2004”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamna Salgado González, pe de o parte, și Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (denumit în continuare „INSS”) și Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS), pe de altă parte, în legătură cu cuantumul pensiei pentru limită de vârstă a reclamantei din litigiul principal.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor speciale ale prezentului regulament, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament au aceleași obligații și se bucură de aceleași avantaje prevăzute de legislația oricărui stat membru ca și cetățenii aceluia stat.”

- 4 Potrivit articolului 45 alineatul (1) din acest regulament:

„Dacă legislația unui stat membru condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestații în temeiul unui regim care nu este un regim special în sensul alineatului (2) sau (3) de realizarea perioadelor de asigurare sau de rezidență, instituția competentă a respectivului stat membru ține seama, în măsura necesară, de perioadele de asigurare sau de rezidență realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru în cadrul unui regim general sau în cadrul unui regim special, ca lucrător salariat sau ca lucrător care desfășoară o activitate independentă. În acest scop, aceasta ia în considerare aceste perioade ca și cum ar fi fost realizate în temeiul propriei legislații.”

- 5 Articolul 46 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„În cazul în care condițiile impuse de legislația unui stat membru pentru a avea dreptul la prestații sunt îndeplinite numai după aplicarea articolului 45 și a articolului 40 alineatul (3), se aplică următoarele reguli:

- (a) instituția competentă calculează cuantumul teoretic al prestației pe care ar putea să o pretindă persoana interesată cu condiția ca [a se citi «dacă»] toate perioadele de asigurare sau de rezidență care au fost realizate în temeiul legislației statelor membre căreia i s-a supus lucrătorul salariat sau lucrătorul care desfășoară o activitate independentă să fi fost [a se citi «ar fi fost»] realizate în statul respectiv în temeiul legislației pe care o aplică la data acordării prestației. [...]

(b) instituția competentă stabilește ulterior quantumul efectiv al prestației pe baza quantumului teoretic menționat la [litera anterioară], în conformitate cu raportul dintre durata perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate înaintea producerii riscului în temeiul legislației pe care o aplică și durata totală a perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate înaintea producerii riscului în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre în cauză.”

6 Articolul 47 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„Pentru calcularea quantumurilor teoretice și a *pro rata* menționate la articolul 46 alineatul (2), se aplică următoarele reguli:

[...]

(g) în cazul în care, în temeiul legislației unui stat membru, prestațiile sunt calculate pe baza contribuțiilor medii, instituția competentă stabilește respectiva medie prin referire doar la perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației statului respectiv.”

7 Conform articolului 89 din acest regulament, „[p]rocedurile speciale pentru aplicarea legislațiilor anumitor state membre sunt menționate în anexa VI”.

8 Punctul 4 din rubrica H, referitoare la Regatul Spaniei, din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„(a) În temeiul articolului 47 din regulament, calcularea prestației teoretice spaniole se realizează pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole.

(b) Quantumul pensiei obținute se mărește cu quantumul majorărilor și revalorizărilor calculate pentru fiecare an ulterior, pentru pensiile de același fel.”

9 Articolul 90 din Regulamentul nr. 883/2004 prevede că Regulamentul nr. 1408/71 se abrogă în esență de la data aplicării Regulamentului nr. 883/2004.

10 Articolul 87 alineatul (5) din Regulamentul nr. 883/2004 conține următoarea dispoziție tranzitorie:

„Drepturile persoanelor în cauză cărora li s-a acordat o pensie într-un stat membru, anterior datei de aplicare a prezentului regulament într-un stat membru, pot fi revizuite la cererea persoanei în cauză, avându-se în vedere dispozițiile prezentului regulament.”

11 În temeiul articolului 91 din regulamentul menționat, acesta se aplică de la data intrării în vigoare a regulamentului de aplicare.

12 Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 284, p. 1) a intrat în vigoare, conform articolului 97, la 1 mai 2010.

Dreptul spaniol

13 Conform articolului 161 alineatul 1 litera b din Legea generală privind securitatea socială (Ley General de la Seguridad Social), astfel cum a fost modificată și aprobată prin Decretul regal legislativ 1/1994 din 20 iunie 1994, în versiunea aplicabilă cauzei principale (denumită în continuare „LGSS”), dobândirea dreptului la pensie pentru limită de vârstă presupune printre altele o perioadă minimă de contribuție de 15 ani.

14 Potrivit articolului 162 alineatul 1 din LGSS:

„Cuantumul de bază al pensiei pentru limită de vârstă, de tip contributiv, este câtul împărțirii la 210 a bazelor de contribuție ale persoanei interesate din cele 180 de luni imediat precedente lunii anterioare celei a realizării riscului.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

15 Doamna Salgado González a contribuit în Spania la Régimen Especial de Trabajadores Autónomos (Regimul special pentru lucrătorii care desfășoară activități independente) de la 1 februarie 1989 până la 31 martie 1999, cu alte cuvinte, 3 711 zile, iar în Portugalia, de la 1 martie 2000 până la 31 decembrie 2005, cu alte cuvinte, 2 100 de zile.

16 Ea a solicitat o pensie pentru limită de vârstă în Spania la 9 noiembrie 2006. Această pensie i-a fost acordată de INSS, cu efect de la 1 ianuarie 2006.

17 Într-o primă etapă, în aplicarea articolului 162 alineatul 1 din LGSS, INSS a stabilit „cuantumul de bază” al acestei prestații la 341,65 euro pe lună.

18 Acest cuantum a fost obținut adunând bazele de contribuție plătite în Spania de la 1 ianuarie 1991 la 31 decembrie 2005 și împărțind rezultatul la 210, acest divizor fiind corespunzător – astfel cum rezultă din dosarul prezentat Curții – totalului contribuțiilor ordinare (douăsprezece pe an) și extraordinare (două pe an) plătite într-o perioadă de 180 de luni, și anume 15 ani.

19 Cuantumul de bază menționat a fost supus unei prime ajustări, și anume o reducere la 53 % pentru a ține seama de anii de contribuție ai doamnei Salgado González. În urma acestei prime ajustări, cuantumul de bază se ridica la 181,07 euro.

20 Ulterior, acest cuantum a fost din nou ajustat pentru a se stabili partea din pensia pentru limită de vârstă care era în sarcina Regatului Spaniei. În acest scop, INSS a luat în considerare proporția contribuțiilor plătite în Spania de doamna Salgado González în raport cu ansamblul contribuțiilor sale. Partea în sarcina acestui stat membru a fost stabilită la 63,86 % din cuantumul de bază ajustat, ceea ce corespundea sumei de 115,63 euro. Acest cuantum, revalorizat și cuprinzând suplimentele, a fost în final stabilit la 371,36 euro.

21 La 8 ianuarie 2007, doamna Salgado González, care consideră că în calculul prestației pentru limită de vârstă la care are dreptul trebuie incluse și contribuțiile pe care le-a plătit în Portugalia, a solicitat ca acest cuantum să fie revizuit și stabilit la 864,14 euro pe lună.

22 INSS a respins această cerere și, într-o a doua etapă, a stabilit același cuantum la 336,86 euro pe lună.

23 Acesta a fost obținut, în aplicarea articolului 162 alineatul 1 din LGSS, adunând bazele de contribuții spaniole de la 1 aprilie 1984 la 31 martie 1999, și anume din cei 15 ani dinaintea plății ultimei contribuții de către doamna Salgado González în Spania, și împărțindu-le la 210. Însă, dat fiind că

reclamanta din litigiul principal a început să contribuie la securitatea socială spaniolă abia la 1 februarie 1989, contribuțiile cuprinse între 1 aprilie 1984 și 31 ianuarie 1989 au fost contabilizate drept nule.

- 24 Pe acest cuantum de bază, INSS a operat ajustările descrise la punctele 19 și 20 din prezenta hotărâre, în vederea stabilirii cuantumului efectiv al prestației.
- 25 După declanșarea, fără a obține câștig de cauză, a unor proceduri administrative prealabile, doamna Salgado González a formulat o acțiune la Juzgado de lo Social n° 3 de Ourense (Tribunalul pentru Securitate Socială din Ourense), care a fost de asemenea respinsă.
- 26 Sesizată în apel, instanța de trimitere precizează că, pentru a stabili cuantumul de bază al prestației pentru limită de vârstă care trebuie acordată reclamantei din litigiul principal, INSS a realizat aplicarea punctului 4 din rubrica H din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 coroborat cu articolul 162 alineatul 1 din LGSS.
- 27 Instanța de trimitere arată că nu are nicio îndoială cu privire la imposibilitatea de a include contribuțiile plătite în Portugalia de către doamna Salgado González în calculul cuantumului de bază al pensiei sale spaniole pentru limită de vârstă. Cu toate acestea, instanța consideră că metoda utilizată de INSS pentru calcularea acestui cuantum nu este conformă cu cerințele libertății de circulație a lucrătorilor în ceea ce privește prestațiile sociale prevăzute la articolul 48 TFUE și nici cu egalitatea de tratament a lucrătorilor sedentari și migranți prevăzută la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71.
- 28 În particular, pe de o parte, faptul de a utiliza pentru lucrătorii migranți comunitari divizorul 210, în condițiile în care numărul anilor de contribuție în Spania este mai mic de 15, îi situează pe aceștia pe o poziție inegală în raport cu lucrătorii nonmigranți care contribuie în Spania. Astfel, la un efort de contribuție echivalent cu cel al unui lucrător nonmigrant care contribuie în Spania, lucrătorul migrant comunitar ale cărui contribuții se împart între Regatul Spaniei și un alt stat membru ar obține un cuantum de bază cu atât mai mic cu cât a contribuit mai puțin în Spania. Un astfel de rezultat ar fi contrar obiectivului comunitar, prevăzut la articolul 48 TFUE, care constă în evitarea faptului ca lucrătorul migrant să suporte o reducere a cuantumului prestației pe care ar fi primit-o dacă nu ar fi fost migrant (a se vedea Hotărârea din 9 august 1994, Reichling, C-406/93, Rec., p. I-4061, punctul 26, și Hotărârea din 12 septembrie 1996, Lafuente Nieto, C-251/94, Rec., p. I-4187, punctul 38).
- 29 Pe de altă parte, instanța de trimitere arată că, cu cât un lucrător contribuie mai mult în alt stat membru decât Regatul Spaniei, cu atât dispune de mai puțin timp în cadrul parcursului său profesional pentru a plăti contribuțiile sale spaniole – acestea fiind singurele care pot fi luate în considerare potrivit punctului 4 din rubrica H din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 – în perioada de 15 ani prevăzută la articolul 162 alineatul 1 din LGSS. Aceste circumstanțe ar caracteriza diferența de situație existentă între lucrătorul migrant care contribuie în Spania și lucrătorul nonmigrant care contribuie de asemenea în Spania, în măsura în care acesta din urmă dispune de toată durata parcursului său profesional pentru a acoperi acești 15 ani de contribuție.
- 30 Tribunal Superior de Justicia de Galicia a hotărât, în consecință, să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Este conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la articolul 48 TFUE și la articolul 3 din [Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu dispozițiile [punctului 4 din rubrica H din anexa VI la acest regulament] interpretarea acestei anexe [...] în sensul că, pentru calcularea prestației teoretice în Spania, efectuată pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole, totalul astfel obținut se împarte la 210, acest divizor fiind stabilit pentru calcularea bazei de evaluare a pensiei pentru limită de vârstă în conformitate cu articolul 162 alineatul 1 din [LGSS]?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:

Este conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la articolul 48 TFUE și la articolul 3 din [Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu dispozițiile [punctului 4 din rubrica H (Spania) din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71] interpretarea [acestei din urmă dispoziții] în sensul că, pentru calcularea prestației teoretice în Spania, efectuată pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole, totalul astfel obținut se împarte la numărul de ani de contribuție în Spania?

3) În cazul în care răspunsul la a doua întrebare este negativ și oricare ar fi răspunsul la prima întrebare:

[Punctul 2 litera (a) din rubrica «Spania» din anexa XI la Regulamentul (CE) nr. 883/2004] este aplicabil prin analogie cazului examinat în prezenta procedură, cu scopul de a îndeplini obiectivele comunitare prevăzute la articolul 48 TFUE și la articolul 3 din [Regulamentul nr. 1408/71] și, ca urmare a acestei aplicări, perioada de contribuție în Portugalia este acoperită cu bazele de contribuție din Spania care sunt cele mai apropiate în timp de perioada menționată, ținând seama de evoluția prețurilor de consum?

4) În cazul în care răspunsul la prima, la a doua și la a treia întrebare este negativ:

Care ar fi, în cazul în care niciuna dintre interpretările propuse anterior nu ar fi în totalitate sau parțial corectă, interpretarea [punctului 4 din rubrica H (Spania) din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71] care, fiind utilă pentru soluționarea litigiului examinat în prezenta procedură, este mai conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la articolul 48 TFUE și la articolul 3 din [Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu [punctul 4 din rubrica H (Spania) din anexa VI menționată]?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 31 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere urmărește să afle, în esență, dacă articolul 48 TFUE și articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71, precum și punctul 4 din rubrica H din anexa VI la acest regulament sau punctul 2 litera (a) din rubrica „Spania” din anexa XI la Regulamentul nr. 883/2004 se opun reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia cuantumul teoretic al pensiei pentru limită de vârstă a lucrătorului nesalarizat, migrant sau nonmigrant, este calculat în mod invariabil pornind de la bazele de contribuție ale acestui lucrător în perioada de referință fixă de 15 ani care precedă plata ultimei sale contribuții în acest stat, împărțite la 210, nici această perioadă, nici divizorul utilizat neputând fi adaptate pentru a ține seama de faptul că lucrătorul respectiv și-a exercitat dreptul de liberă circulație.
- 32 Cu titlu introductiv, este necesar să se constate că, conform articolului 91 din Regulamentul nr. 883/2004 coroborat cu articolul 97 din Regulamentul nr. 987/2009, Regulamentul nr. 883/2004 este aplicabil doar începând cu 1 mai 2010.
- 33 Or, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 16 din prezenta hotărâre, la 9 noiembrie 2006, INSS a acordat doamnei Salgado González o pensie pentru limită de vârstă cu efect de la 1 ianuarie 2006. În plus, astfel cum a arătat și avocatul general la punctul 30 din concluzii, niciun element din dosar nu permite să se stabilească faptul că doamna Salgado González s-ar fi prevalat de posibilitatea conferită de articolul 87 alineatul (5) din regulamentul menționat, vizând revizuirea drepturilor sale.
- 34 În consecință, Regulamentul nr. 883/2004 nu este aplicabil *ratione temporis* în cauza principală.

- 35 Pentru a răspunde întrebărilor adresate de instanța de trimitere, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1408/71 nu organizează un regim comun de securitate socială, ci permite menținerea unor regimuri naționale distincte și are drept unic obiectiv să asigure o coordonare între acestea din urmă. Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, statele membre păstrează competența de a-și organiza sistemele de securitate socială (a se vedea Hotărârea din 1 aprilie 2008, *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon*, C-212/06, Rep., p. I-1683, punctul 43, și Hotărârea din 21 iulie 2011, *Stewart*, C-503/09, Rep., p. I-6497, punctul 75).
- 36 Prin urmare, în lipsa unei armonizări la nivelul Uniunii, legislația fiecărui stat membru este cea care trebuie să stabilească, printre altele, condițiile care dau dreptul la prestații (Hotărârea *Stewart*, citată anterior, punctul 76 și jurisprudența citată).
- 37 În exercitarea acestei competențe, statele membre trebuie să respecte însă dreptul Uniunii și în special dispozițiile Tratatului FUE referitoare la libertatea, recunoscută oricărui cetățean al Uniunii, de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre (Hotărârea *Stewart*, citată anterior, punctul 77 și jurisprudența citată).
- 38 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71, în cazul în care legislația unui stat membru condiționează dobândirea dreptului la prestații prevăzute de această dispoziție, precum pensia pentru limită de vârstă, de realizarea perioadelor de asigurare, instituția competentă a respectivului stat membru ține seama, în măsura necesară, de perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru. În acest scop, aceasta ia în considerare aceste perioade ca și cum ar fi fost realizate în temeiul propriei legislații.
- 39 În cauza principală nu se contestă faptul că INSS, pentru a verifica dacă doamna Salgado González a contribuit în perioada minimă de 15 ani prevăzută la articolul 161 alineatul 1 litera b din LGSS, a ținut seama atât de perioadele realizate în Spania, cât și de cele realizate în Portugalia, conform articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71.
- 40 În schimb, instanța de trimitere ridică problema dacă dreptul Uniunii se opune modalităților de calcul al cuantumului teoretic al prestației în cauză utilizate de INSS.
- 41 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, cuantumului teoretic al unei astfel de prestații trebuie calculat ca și cum asiguratul și-ar fi exercitat întreaga activitate profesională exclusiv în statul membru în cauză (Hotărârea din 21 iulie 2005, *Koschitzki*, C-30/04, Rec., p. I-7389, punctul 27).
- 42 Pe de altă parte, articolul 47 din Regulamentul nr. 1408/71 prevede dispoziții suplimentare pentru calcularea prestațiilor. În special, la alineatul (1) litera (g), acesta prevede că, în cazul în care, în temeiul legislației unui stat membru, prestațiile sunt calculate pe baza contribuțiilor medii, instituția competentă stabilește respectiva medie prin referire doar la perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației statului respectiv. Pe de altă parte, rubrica H din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71, care expune procedurile speciale de aplicare a legislației spaniole, precizează la punctul 4 litera (a) că, în temeiul articolului 47 din acest regulament, calcularea prestației teoretice spaniole se realizează pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole.
- 43 Astfel cum reiese dintr-o jurisprudență constantă, articolul 46 alineatul (2) și articolul 47 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretate în lumina obiectivului prevăzut la articolul 48 TFUE, care implică în special că lucrătorii migranți nu trebuie să suporte o diminuare a cuantumului prestațiilor lor de securitate socială ca urmare a faptului că și-au exercitat dreptul de liberă circulație (Hotărârile *Reichling*, punctele 21 și 22, și *Lafuente Nieto*, punctul 33, citate anterior).

- 44 Or, în cadrul acordării prestației în discuție în litigiul principal, INSS a efectuat calculul cuantumului teoretic al pensiei pentru limită de vârstă al doamnei Salgado González în aplicarea normei prevăzute la articolul 162 alineatul 1 din LGSS, potrivit căreia acest cuantum trebuie calculat pe baza unei contribuții medii.
- 45 Desigur, în scopul recunoașterii dreptului la prestație, aceasta a ținut seama de contribuțiile portugheze ca și cum ar fi fost perioade realizate în temeiul legislației spaniole, în conformitate cu articolul 45 din Regulamentul nr. 1408/71.
- 46 Cu toate acestea, potrivit articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, calculul bazei de contribuție medie se întemeiază numai pe cuantumul contribuțiilor plătite conform legislației în cauză (a se vedea prin analogie Hotărârea Lafuente Nieto, citată anterior, punctul 39).
- 47 Rezultă în această privință că, în cadrul calculului cuantumului teoretic al prestației în discuție în litigiul principal, INSS nu a calculat contribuția medie a doamnei Salgado González numai în funcție de perioadele de asigurare realizate în Spania de aceasta în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole, astfel cum impune articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 și punctul 4 litera (a) din rubrica H din anexa VI la acesta.
- 48 Astfel, doamna Salgado González a contribuit la regimul de securitate socială spaniol de la 1 februarie 1989 la 31 martie 1999, un total de 3 711 zile, cu alte cuvinte, aproximativ 10 ani și 2 luni, în timp ce INSS adaugă la calcul o perioadă fictivă de contribuție cuprinsă între 1 aprilie 1984 și 30 ianuarie 1989 în scopul de a îndeplini condiția de contribuție pe o perioadă de 15 ani care precedă ultima contribuție spaniolă a doamnei Salgado González. Prin intermediul acestei operațiuni, INSS urmărea să stabilească un numărător la care să aplice divizorul 210 prevăzut de articolul 162 alineatul 1 din LGSS și să calculeze astfel baza de contribuție medie necesară pentru a stabili cuantumul de bază al pensiei pentru limită de vârstă.
- 49 Cu toate acestea, dat fiind că doamna Salgado González nu a contribuit între 1 aprilie 1984 și 31 martie 1989, INSS a luat în considerare la calcul perioade de asigurare care nu fuseseră realizate în Spania. Întrucât aceste perioade au fost în mod necesar contabilizate drept nule, luarea lor în considerare a avut ca rezultat o reducere a bazei de contribuție medie a doamnei Salgado González.
- 50 Or, trebuie să se constate că o astfel de reducere nu ar fi avut loc dacă doamna Salgado González ar fi contribuit numai în Spania, fără să își exercite dreptul de liberă circulație. Cu alte cuvinte, contrar cerințelor stabilite la articolul 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum au fost amintite la punctul 41 din prezenta hotărâre, cuantumului teoretic al pensiei pentru limită de vârstă al doamnei Salgado González nu a fost calculat ca și cum aceasta și-ar fi exercitat întreaga activitate profesională exclusiv în Spania.
- 51 Situația ar putea fi diferită dacă, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 44 din concluzii, legislația națională ar prevedea mecanisme de adaptare a modalităților de calcul al cuantumului teoretic al pensiei pentru limită de vârstă pentru a lua în considerare exercitarea de către lucrătorul în cauză a dreptului său de liberă circulație. În speță, având în vedere modalitățile prevăzute la articolul 162 alineatul 2 din LGSS, divizorul ar putea fi ajustat pentru a reflecta numărul de contribuții pentru remunerațiile ordinare și extraordinare pe care asiguratul le-a plătit efectiv.
- 52 Având în vedere toate cele ce precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 48 TFUE, articolul 3, articolul 46 alineatul (2) litera (a) și articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și punctul 4 din rubrica H din anexa VI la acesta trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia cuantumului teoretic al pensiei pentru limită de vârstă a lucrătorului care desfășoară o activitate independentă, migrant sau nonmigrant, este calculat în mod invariabil pornind de la bazele de contribuție ale acestui lucrător pe o perioadă de referință fixă care precedă plata

ultimei sale contribuții în acest stat, cărora li se aplică un divizor fix, nici această perioadă, nici acest divizor neputând fi adaptate pentru a ține seama de faptul că lucrătorul în cauză și-a exercitat dreptul de liberă circulație.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 53 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 48 TFUE, articolul 3, articolul 46 alineatul (2) litera (a) și articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității, în versiunea modificată și actualizată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 629/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2006, precum și punctul 4 din rubrica H din anexa VI la acesta trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării unui stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia cuantumul teoretic al pensiei pentru limită de vârstă a lucrătorului care desfășoară o activitate independentă, migrant sau nonmigrant, este calculat în mod invariabil pornind de la bazele de contribuție ale acestui lucrător pe o perioadă de referință fixă care precedă plata ultimei sale contribuții în acest stat, cărora li se aplică un divizor fix, nici această perioadă, nici acest divizor neputând fi adaptate pentru a ține seama de faptul că lucrătorul în cauză și-a exercitat dreptul de liberă circulație.

Semnături